

Vuoden 2025 alusta lukien rahoitus on tarkoitus siirtää peruspalvelujen valtionosuusrahoitukseen. Rahoituksen loppumisen seurauksena todennäköisesti toiminta lopetetaan useissa kaupungeissa tai laajemmilla alueilla, mikä heikentää maahanmuuttajien työllistymistä.

3. Kotoutumispalveluiden kohderyhmän laajentamisen peruutus (etenkin kotihoidon tukea saavat)

Vuoden 2025 alussa voimaan tulevassa kotoutumislain kokonaisuudistuksessa säädetään, että osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen perusmuotoinen tai monialainen arviointi ja kotoutumissuunnitelma on laadittava aiempien ryhmien (työttömät työnhakijat ja toimeentulotukea muuten kuin tilapäisesti saavat) lisäksi etenkin lasten kotihoidontukea saaville maahanmuuttajille sekä ihmiskaupan uhreille. Lisäksi arviointi tehtäisiin sellaiselle maahanmuuttajalle, joka on joko pyytänyt arviointia tai josta on tehty 9 §:ssä tarkoitettu yhteydenotto sekä jonka arvioidaan sitä tarvitsevan. Esimerkiksi ulkomaalaisen työvoiman hyväksikäytön uhrille tulisi laatia arviointi, jos hän pyytää tai hänestä tehdään 9 §:ssä tarkoitettu yhteydenotto ja hänen arvioidaan tarvitsevan sitä. Tavoitteena on tehostaa ja nopeuttaa kotona lapsia hoitavien vanhempien, etenkin naisten kotoutumista ja työllistymistä. Vanhempien kotoutumisen edistäminen tukee myös perheiden lasten ja nuorten kotoutumista. Heidän työllistymisensä lisäksi verotuloja ja vähentäisi etuusmenoja.

4. Kotoutumisen asiakastietojärjestelmän ja kielitaidon päättötestauksen ylläpito ja kehittäminen

Kotoutumislain kokonaisuudistuksessa säädetään kotoutumisen asiakastietojärjestelmästä ja asiakastietojen käsittelystä. Työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien, etenkin kotona lapsia hoitavien vanhempien kotoutumisen edistämiseen liittyvän asiakastiedon (esimerkiksi osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen perusmuotoinen tai monialainen arviointi, perusmuotoinen tai monialainen kotoutumissuunnitelma, ohjaus ja neuvonta) käsittelyyn ei ole käytössä valtakunnallista järjestelmää, johon tiedot kumuloituisivat ja siirtyisivät tarvittaessa kunnasta toiseen tai työvoimapalveluiden asiakastietojärjestelmään henkilön siirtyessä työnhakijaksi. Kotoutumisen asiakastietojärjestelmää (Koto-digi) kehitetään EU:n AMIF-rahoituksella, mutta järjestelmän ylläpitoon ja jatkokehittämiseen on varattu kansallinen rahoitus (1 milj. euroa/vuosi) momentille 32.50.03, josta se on tarkoitus siirtää KEHA-keskukselle, joka olisi järjestelmän ylläpitäjä. Mikäli rahoitus peruutetaan, menee nyt aloitettu järjestelmän kehitystyö hukkaan. Työvoiman ulkopuolella olevien henkilöiden asiakastietojen hajanaisuus ja kumuloitumattomuus taas vaikeuttavat kotoutumispalvelujen tarpeen- ja tarkoituksenmukaista järjestämistä ja lisäävät kustannuksia.

Kotoutumislain kokonaisuudistuksessa säädetään kotoutumiskoulutuksen osana järjestettävästä kielitaidon päättötestauksesta. Eduskunta on edellyttänyt kielitaidon päättötestauksen järjestämistä. Opetushallitus on aloittanut kielitaidon päättötestauksen kehittämisen ja kehittämistyö tehdään olemassa olevalla kansallisella rahoituksella, mutta järjestelmän ylläpitoon ja jatkokehittämiseen on varattu kansallinen rahoitus (0,4 milj. euroa/vuosi) momentille 32.50.03, josta se on tarkoitus siirtää Opetushallitukselle, joka olisi järjestelmän ylläpitäjä. Mikäli rahoitus peruutetaan, menee nyt aloitettu järjestelmän kehitystyö hukkaan.